

บทความวิจัย

เรื่อง การกอบกู้แผ่นดินเงินของจุฬานาง

โดย

นางสาววิษย์พร พิมโพธิ์

รหัสนักศึกษา 05520569

เสนอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรางคณา นิพัทธ์สุขกิจ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 460 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2555

ชื่อเรื่อง	“การกอบกู้แผ่นดินจีนของจูหยวนจาง”
ชื่อผู้วิจัย	นางสาวภวิษย์พร พิมโพธิ์ รหัสนักศึกษา 05520569
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรางคณา นิพัทธ์สุขกิจ
ปีการศึกษา	2555
คำสำคัญ	จูหยวนจาง กอบกู้แผ่นดินจีน

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การกอบกู้แผ่นดินจีนของจูหยวนจาง” มีจุดมุ่งหมายที่ได้เน้นศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้จูหยวนจางซึ่งเป็นเพียงสามัญชนธรรมดา สามารถนำกองทัพปฏิวัติล้มล้างราชวงศ์หยวน จนกระทั่งสามารถสถาปนาราชวงศ์หมิงและกอบกู้แผ่นดินจีนจากราชวงศ์หยวน ได้สำเร็จ รวมไปถึงถึงวิธีการดำเนินการปกครองบ้านเมืองของจักรพรรดิหมิงไท่จูที่สามารถรักษาอำนาจจากพวกมองโกล และวางรากฐานการปกครองให้แก่ราชวงศ์หมิงซึ่งปกครองจีน ได้อย่างยาวนาน

ผลการวิจัยพบว่าสาเหตุที่ทำให้จูหยวนจางสามารถนำกองทัพปฏิวัติล้มล้างราชวงศ์หยวน จนสามารถสถาปนาราชวงศ์หมิงและกอบกู้แผ่นดินจีนจากราชวงศ์หยวน ได้สำเร็จมีหลายสาเหตุด้วยกัน เช่น ความไม่พอใจของชาวบ้านที่ถูกกดขี่จากราชวงศ์หยวนจนต้องก่อการปฏิวัติซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการล่มสลาย , ด้วยอุปนิสัยของจูหยวนจางที่มีความเป็นผู้นำ ฉลาดหลักแหลม , มีความสามารถในการปกครองคนอย่างมีชั้นเชิง และมีกลยุทธ์ในการทำสงครามได้อย่างแยบยล เป็นต้น โดยหลังจากที่ได้ปราบดาภิเษกตนเองขึ้นเป็นจักรพรรดิแล้ว ก็ได้ปรับปรุงการบริหารบ้านเมืองให้มีเสถียรภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถ รักษาอำนาจจากพวกมองโกล และวางรากฐานการปกครองให้แก่ราชวงศ์หมิงซึ่งปกครองจีน ได้อย่างยาวนาน

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จุฬωνจางเป็นสามัญชนธรรมดาที่สามารถกอบกู้แผ่นดินจีนซึ่งตกอยู่ภายใต้การปกครองของราชวงศ์หยวนที่ปกครองโดยชาวมองโกลเป็นระยะเวลาถึง 97 ปีได้สำเร็จ ต่อมาจุฬωνจางได้สถาปนาราชวงศ์หมิงขึ้นพร้อมทั้งตั้งตนเป็นจักรพรรดิพระนามว่า “หมิงไท่จู” และทรงดำเนินการปกครองฟื้นฟูแผ่นดินจีนให้มีความเป็นปึกแผ่นมั่นคงอย่างรวดเร็วในรัชสมัยของพระองค์การกอบกู้แผ่นดินจีนของจุฬωνจางถือเป็นการนำอำนาจการปกครองแผ่นดินจีนกลับคืนสู่ชาวฮั่นอีกครั้ง

ราชวงศ์หยวนเป็นราชวงศ์ของชนชาติมองโกลซึ่งเป็นชนต่างชาติที่เข้ามายึดอำนาจการปกครองเหนือแผ่นดินจีนของชาวฮั่น การปกครองในสมัยนั้นจึงยึดเอาชนชาติมองโกลเป็นกลุ่มชนหลักในการบริหารประเทศเพื่อปกครองและป้องกันการต่อต้านขัดขืนจากชาวฮั่นที่มีอยู่อย่างมหาศาลในแผ่นดินจีน ราชวงศ์หยวนมีความเจริญรุ่งเรืองในระยะแรกเนื่องจากมีผู้นำที่เข้มแข็งแต่ในระยะหลังผู้นำราชวงศ์มีความอ่อนแอลงเรื่อยๆ ประกอบกับชนชั้นปกครองขาดความสามัคคีระหว่างกัน และการปกครองด้วยความแบ่งแยกชนชั้น ความฟุ้งเฟ้อ ขูดรีด และการกดขี่ชาวฮั่นทำให้การปกครองเริ่มเสื่อมลง

ในปีค.ศ. 1351 สมัยของจักรพรรดิหยวนซุ่นตี้ ภายใต้สถานการณ์อุทกภัยครั้งใหญ่ ชาวฮั่นได้รับความทุกข์ยากอย่างถึงที่สุดจากการกดขี่ของราชวงศ์หยวน ในเวลานั้นเอง ชายสองคนนามว่า หลิวฝูทงกับหานซานถิงผู้ซึ่งเป็นสมาชิกลัทธิดอกบัวขาว ได้อาศัยความเชื่อของลัทธิดอกบัวขาว ปลุกระดมชาวบ้านมาเข้าร่วมกองกำลังต่อต้านราชวงศ์หยวนได้เป็นจำนวนมากและใช้ผ้าแดงโพกหัวเป็นสัญลักษณ์ กองทัพนี้จึงมีชื่อว่า กองทัพโพกผ้าแดง เมื่อข่าวการปฏิวัติแพร่กระจายออกไป ได้เกิดกองทัพปฏิวัติที่สำคัญขึ้นตามท้องที่ต่างๆ ได้แก่ กองทัพของเฉินอิวเหลียงที่ทางใต้มณฑลเหอหนาน กองทัพของจางซื่อเจิงที่เมืองไท่โจว และกองทัพของกัวจื่อซิงที่เมืองฮาวโจว

ผู้นำการก่อกบฏต่อต้านราชวงศ์หยวนคนสำคัญคนหนึ่ง คือ จุฬωνจาง ผู้ซึ่งเกิดในครอบครัวชาวนายากจน เดิมบวชเป็นพระ ในปีค.ศ. 1352 ได้สึกจากพระออกมาสมัครเป็นทหารร่วมกับกองทัพของกัวจื่อซิงผู้เป็นหัวหน้ากองกำลังที่เมืองฮาวโจว แห่งมณฑลอันฮุยซึ่งเป็นบ้านเกิดของจุฬωνจาง ต่อมาในปีค.ศ. 1355 จุฬωνจางได้ก้าวขึ้นมาเป็นแม่ทัพใหญ่ มีอำนาจบังคับบัญชาเหนือกองกำลังทั้งหมดของกัวจื่อซิง หลังจากนั้นจุฬωνจางได้นำกองทัพบุกเข้ายึดเมืองไท่ผิง(ปัจจุบันคืออำเภอตั้งตุ มณฑลอันฮุย)และเมืองจินหลิง(ปัจจุบันคือเมืองนานกิง มณฑลเจียงซู) ตามลำดับ กองทัพของจุฬωνเจิบ โตอย่างรวดเร็ว จนในที่สุดกองทัพของจุฬωνจางก็สามารถเอาชนะกองกำลังขุนศึกอื่นๆอย่าง เฉิน โห่ยเว่เหลียง จางซื่อเจิงไปได้

ในปี ค.ศ.1368 ท้าทั้งแดนใต้ก็อยู่ในอำนาจของจูหยวนจางทั้งหมด จูหยวนจางได้สถาปนาราชวงศ์หมิงขึ้น และตั้งตนเป็นจักรพรรดิทรงพระนามว่า หมิงไท่จู ในปีเดียวกันนั้น จักรพรรดิหมิงไท่จูดำเนินแผนการรบครั้งใหญ่เพื่อพิชิตมองโกลขั้นสุดท้าย จักรพรรดิหยวนซุ่นตี้เห็นเหลือกำลังที่จะรับมือจึงพาเหล่าเชื้อพระวงศ์และชาวมองโกลลี้ภัยกลับไปยังเมืองคาราโครัมซึ่งเป็นเมืองหลวงเก่าของมองโกล จึงถือว่าเป็นกาลอวสานของราชวงศ์หยวนเหนือแผ่นดินจีน นำมาซึ่งเอกราชอย่างสมบูรณ์แก่ชาวฮั่นอีกครั้ง

จักรพรรดิหมิงไท่จูทรงดำเนินการปฏิรูประบบการเมือง การทหาร และด้านอื่นๆของระบบเก่าเป็นแบบครบวงจร อีกทั้งยังดำเนินการฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสังคม ด้วยความประหยัด มัธยัสถ์ ผ่อนปรนแก่ประชาชนส่วนใหญ่ ส่งผลให้สังคมมีเสถียรภาพ และเศรษฐกิจของประเทศได้รับการฟื้นฟูอย่างรวดเร็วและเจริญกว่าสมัยก่อนทุกๆสมัย

จะเห็นได้ว่า จูหยวนจางผู้เป็นเพียงสามัญชนธรรมดาคนหนึ่ง ได้ก้าวเข้ามาครอบงำแผ่นดินจีนจากการปกครองของราชวงศ์หยวนของมองโกลซึ่งเป็นชนต่างชาติที่เข้ามาปกครองแผ่นดินจีนเป็นระยะเวลายาวนาน ให้กลับคืนสู่การครอบครองของชาวฮั่นอีกครั้ง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าเหตุใดจูหยวนจางจึงสามารถครอบงำแผ่นดินจีนจากราชวงศ์หยวนได้สำเร็จ รวมทั้งรักษาอำนาจจากพวกมองโกล และวางรากฐานการปกครองให้แก่ราชวงศ์หมิงซึ่งปกครองจีนยาวนานถึง 276 ปี

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของจูหยวนจาง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้จูหยวนจางสถาปนาราชวงศ์หมิงได้สำเร็จ
3. เพื่อศึกษาวิธีการดำเนินการปกครองบ้านเมืองของจักรพรรดิหมิงไท่จูที่สามารถรักษา

อำนาจจากพวกมองโกล และวางรากฐานการปกครองให้แก่ราชวงศ์หมิงซึ่งปกครองจีนได้อย่างยาวนาน

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง “การกอบกู้แผ่นดินจีนของจูหยวนจาง” ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบเนื้อหาในการศึกษาตั้งแต่ประวัติความเป็นมาของจูหยวนจาง ผู้การเข้าร่วมกองทัพต่อต้านราชวงศ์หยวน จนกระทั่งจูหยวนจางสามารถสถาปนาราชวงศ์หมิง และล้มล้างราชวงศ์หยวนได้สำเร็จ (ในระหว่างปี ค.ศ.1351– 1368) ตลอดจนการดำเนินการปกครองบ้านเมืองของจักรพรรดิหมิงไท่จู

วิธีการศึกษา

ศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางประวัติศาสตร์ โดยศึกษาจากเอกสารชั้นรองที่เป็นภาษาไทย ในรูปแบบของตำราหนังสือ และการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงประวัติความเป็นมาของจูหยวนจาง
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ทำให้จูหยวนจางสถาปนาราชวงศ์หมิงได้สำเร็จ
3. ทำให้ทราบถึงวิธีการดำเนินการปกครองบ้านเมืองของจักรพรรดิหมิงไท่จูที่สามารถรักษาอำนาจจากพวกมองโกล และวางรากฐานการปกครองให้แก่ราชวงศ์หมิงซึ่งปกครองจีนได้อย่างยาวนาน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาสามารถแบ่งกลุ่มงานเขียนตามประเด็นสำคัญที่งานเขียนแต่ละเรื่องเน้นการอธิบายออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1: งานเขียนที่เน้นการอธิบายถึงประวัติความเป็นมาของจูหยวนจางคือ งานเขียนจูหยวนจาง จากสามัญชนผู้จักรพรรดิ โดย เล่าชวนหัว เน้นการอธิบายถึง ประวัติความเป็นมาของจูหยวนจางตั้งแต่เกิด จนกระทั่งบวชเป็นพระ และการก้าวเข้าสู่การเป็นผู้นำในกองทัพต่อต้านราชวงศ์หยวนและสถาปนาราชวงศ์หมิง และอีกเล่มหนึ่งในงานเขียน **ประวัติศาสตร์จีน โดย ทวีปวรดิถ** เน้นการอธิบายถึงประวัติความเป็นมา อุปนิสัยและลักษณะเฉพาะตัวของจูหยวนจาง ไปจนถึงการสถาปนาราชวงศ์หมิง การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการปกครอง

กลุ่มที่ 2 : งานเขียนที่เน้นการอธิบายถึงปัจจัยที่ทำให้จุหยวนจงสถาปนาราชวงศ์หมิงได้สำเร็จ คือ งานเขียน ประวัติศาสตร์จีน โดย โจว จยาหรง เน้นการอธิบายถึง การเมืองการปกครอง และมาตรการควบคุมทางเศรษฐกิจสมัยราชวงศ์หยวนที่ไม่เป็นธรรมและกดขี่ชนชาติจีน ที่เป็นสาเหตุของการก่อการปฏิวัติล้มล้างราชวงศ์หยวน ส่วนในงานเขียน เกร็ดประวัติศาสตร์จีน 5,000ปี(เล่ม 4) โดย ไอรีน เป เน้นการอธิบายถึง บทบาทและความสามารถของจุหยวนจงในกองทัพต่อต้านราชวงศ์หยวน รวมไปถึง งานเขียน แลหลังแดนมังกร เล่ม 7 โดย ถาวร ลิกขโกศล เน้นการอธิบายถึง วิธีการต่างๆที่จุหยวนจงใช้ในการสร้างกองทัพเพื่อต่อสู้กับราชวงศ์หยวน และอีกเล่มในงานเขียนประวัติศาสตร์จีน 3000ปี ใต้เงาองค์จักรพรรดิ โดย วีระชัย โชคมุกดาเน้นการอธิบายถึง การขับไล่ราชวงศ์หยวนออกจากแผ่นดินจีน และการสถาปนาราชวงศ์หมิง

กลุ่มที่ 3 : งานเขียนที่เน้นการอธิบายถึงวิธีการดำเนินการปกครองบ้านเมืองของ จักรพรรดิหมิงไท่จูที่สามารถรักษาอำนาจจากพวกมองโกล และวางรากฐานการปกครองให้แก่ราชวงศ์หมิงซึ่งปกครองจีนได้อย่างยาวนาน คือ งานเขียน แลหลังประวัติศาสตร์จีน โดย หวาง เฟิง เน้นการอธิบายถึง ลักษณะการปกครองของจักรพรรดิหมิงไท่จู ที่ทรงปฏิรูประบบการปกครองแบบรวมอำนาจอยู่ที่ศูนย์กลางให้พัฒนาถึงขั้นสูงสุด เพื่อรักษาอำนาจจากพวกมองโกล และอีกเล่มในงานเขียน ประวัติศาสตร์จีน ยุคก่อนประวัติศาสตร์ถึงราชวงศ์ซิง โดย มอนเทจ คัลเซอร์ เน้นการอธิบายถึง การดำเนินการปกครองของจักรพรรดิหมิงไท่จูในการฟื้นฟูประเทศจีนให้มีความเป็นปึกแผ่นมั่นคง และการวางรากฐานที่แข็งแกร่งให้แก่ราชวงศ์หมิง

ผู้ศึกษาจะรวบรวมและเรียบเรียงประวัติศาสตร์จีนเกี่ยวกับจุหยวนจงในการเข้ามาครอบงำแผ่นดินจีนจากการการปกครองของราชวงศ์หยวน สู่อการสถาปนาราชวงศ์หมิง ตลอดจนการดำเนินการปกครองบ้านเมือง เพื่อให้เห็นภาพและเข้าใจประวัติศาสตร์จีนในช่วงเวลาดังกล่าวได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ราชวงศ์หยวนเป็นราชวงศ์ของชนชาติมองโกลซึ่งเป็นชนต่างชาติที่เข้ามายึดอำนาจปกครองเหนือแผ่นดินจีนของชาวจีน การปกครองในสมัยนั้นจึงยึดเอาชนชาติมองโกลเป็นกลุ่มชนหลักในการบริหารประเทศเพื่อปกครองและป้องกันการต่อต้านขัดขืนจากชาวจีนที่มีอยู่อย่างมหาศาลในแผ่นดินจีน ชาวจีนได้รับความทุกข์ยากลำบากแสนสาหัสจากการปกครองด้วยนโยบายที่ไม่เป็นธรรม และการกดขี่อย่างหนักหน่วงของราชวงศ์หยวน จนในที่สุดประชาชนชาวจีนลุกฮือขึ้นก่อการปฏิวัติล้มล้างราชวงศ์หยวน และวีรบุรุษท่านหนึ่งนามว่าจูหยวนจาง ได้ก้าวเข้ามาเป็นผู้นำกองทัพปฏิวัติ จนกระทั่งสามารถสถาปนาราชวงศ์หมิงและล้มล้างราชวงศ์หยวนออกจากแผ่นดินจีนได้เป็นผลสำเร็จ

เหตุการณ์สำคัญที่นำมาสู่การล่มสลายของราชวงศ์หยวน

ในยุคหลังของราชวงศ์หยวน จักรพรรดิแต่ละพระองค์ต่างใช้ชีวิตที่หรูหราฟุ่มเฟือย เพื่อที่จะตอบสนองตัณหาของตน จึงทุจริตภยาศจากประชาชนอย่างไม่หยุดหย่อน โดยเฉพาะกับชาวจีน ที่โดนกดขี่อย่างหนักหน่วง ความฟอนเฟะในราชสำนักเป็นไปอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งช่วงปลายราชวงศ์หยวน ชาวมองโกลในชนชั้นปกครองยิ่งทุจริตประชาชนสาหัส ใช้ความรุนแรงและโหดเหี้ยมกับทาส มีการขายที่ดินจำนวนอย่างมหาศาลเพื่อเอาไปใช้เสพสุข และผลักคั้นให้ประชาชนที่สูญเสียที่ดินกลายเป็นทาส อีกทั้งเก็บภาษีในอัตราที่สูงกว่าต้นราชวงศ์ถึง 20 เท่าตัว ผนวกกับในยามนั้นเขื่อนกั้นแม่น้ำฮวงโหไม่ได้รับการบูรณะมาเป็นเวลาหลายปี จนเกิดอุทกภัยขึ้นหลายครั้ง ทำให้ประชาชนมีชีวิตอยู่อย่างทุกข์ยากลำเค็ญ¹ (โจว จยาหรง, 2546: 208)

ในปี ค.ศ.1351 สมัยของจักรพรรดิหยวนซุ่นตี้ ภายใต้อาณัติของอูทกภัยครั้งใหญ่ ราชสำนักต้าหยวนได้ส่งทหาร 20,000 คนเพื่อบังคับเกณฑ์แรงงานชาวจีนถึง 150,000 คน ไปขุดลอกแม่น้ำและซ่อมเขื่อนที่พัง ซ้ำรายขุนนางที่มีหน้าที่คุมการขุดลอกยังฉวยโอกาสโกงกินเงินค่าอาหารของแรงงาน ทำให้ชาวจีนที่ถูกเกณฑ์มาต้องทนหิวทนนหนาว จนมวลชนเกิดความเจ็บแค้นต่อราชสำนัก ในเวลานั้นเอง หลิวฝูทง และหานซานหลง ทั้งสองเป็นสาวกของลัทธิดอกบัวขาวที่มีความเชื่อว่าในภายหน้าจะมีผู้มีบุญมาปราบยุคเข็ญ เมื่อถึงยุคพระศรีอาริยะเมตไตรย บ้านเมืองก็จะสงบสุข จึง

¹ โจว จยาหรง, ประวัติศาสตร์จีน, (กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์, 2547), 208.

คิดที่จะอาศัยความเชื่อของลัทธิดอกบัวขาว ในการรวบรวมชาวบ้านเพื่อก่อการปฏิวัติต่อต้านราชวงศ์หยวน

หลิวฝูทงและหานซานถงจึงได้ส่งสาวกของลัทธิดอกบัวขาว ให้ออกไปปล่อยข่าวลือว่า “เมื่อใดที่มนุษย์หันตาเดิยปรากฏ ก็จะมีการพลิกฟ้าแผ่นดิน” หลังจากนั้นก็ลอบส่งคนไปทำรูปปั้นหินมนุษย์ตาเดิยแล้วนำไปฝังไว้บริเวณที่มีการขุดลอกแม่น้ำภายหลังเมื่อมีชาวบ้านไปขุดพบรูปปั้นหิน จึงเชื่อกันว่าสวรรค์ประทานมาเพื่อเป็นนิมิตให้ชาวจินล้มล้างราชวงศ์หยวน การต่อต้านชาวมองโกลจึงลุกลามขึ้นเป็นไฟลามทุ่ง เมื่อโอกาสสุกงอม หลิวฝูทง และหานซานถง ได้นำพาชาวบ้านจัดตั้งเป็นกองทัพขึ้น เนื่องจากชาวบ้านที่รวมตัวกันนี้ต่าง โทกผ้าสีแดงเอาไว้บนศีรษะ จึงได้รับการเรียกขานเป็น “กองทัพโทกผ้าแดง” เมื่อข่าวการปฏิวัติแพร่กระจายออกไปอย่างรวดเร็ว ได้เกิดกองทัพปฏิวัติที่สำคัญๆ ขึ้นตามท้องที่ต่างๆ ได้แก่ กองทัพของฉินอู่เหลียงที่ทางใต้ มณฑลเหอหนาน กองทัพของจางซื่อเฉิงที่เมืองไท่โจว และกองทัพของกัวจื้อซิงที่เมืองฮาวโจว² ที่ซึ่งจูหยวนจางได้มาเข้าร่วมด้วยการเกิดขึ้นของกองทัพปฏิวัติเหล่านี้ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่นำไปสู่การล่มสลายของราชวงศ์หยวน

การเป็นผู้นำกองทัพต่อต้านของจูหยวนจาง

กำเนิดจูหยวนจาง

จูหยวนจางเกิดในครอบครัวชาวนาชาวจีน เมื่อค.ศ.1328 ที่หมู่บ้านกู่จวง ตำบลจงหลี เมืองฮาวโจว มณฑลอันฮุย จูหยวนจางเป็นบุตรคนที่ 4 มีชื่อเล่นว่าจางปา³ ในวัยเยาว์จูหยวนจางมักจะแหวะเวียนไปเที่ยวเล่นที่วัดหวงเจี๋ย จนเจ้าอาวาสที่วัดให้ความเอ็นดูในความฉลาดหลักแหลมและสอนการอ่านเขียนให้ จนทำให้จูหยวนจางสามารถรู้หนังสือได้ในระดับหนึ่ง

จูหยวนจางยังเป็นคนที่มีลักษณะเป็นผู้นำตั้งแต่เด็ก เมื่อตอนที่ไปเป็นเด็กเลี้ยงวัวนั้น ก็สามารถข่มเด็กเลี้ยงวัวคนอื่นๆ ให้อยู่ในอำนาจ เขามีลักษณะรูปร่างสูงใหญ่กว่าเด็กวัยเดียวกัน

² ทวีป วรดิถก, ประวัติศาสตร์จีน, (กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ, 2538), 414-417.

³ เล่าชวนหัว, จูหยวนจาง จากสามัญชนสู่จักรพรรดิ, (กรุงเทพฯ : เกล็ดไทย, 2554), 1-2.

ใบหน้าเหลี่ยมกว้างใหญ่สีดำ หน้าผากนูนสูง จมูกใหญ่ หูกาง คิ้วคดหนา ตาโต คางยื่นยาวงอขึ้นข้างบน เมื่อคูโศยรวมทั้งใบหน้า เหมือนหนึ่งรูปภูเขาที่สูงเด่นเป็นสง่า บ่งบอกถึงความเหี้ยมหย่าหน้า ย่าเกรง⁴

เมื่อจุหยวนจางอายุได้ 17 ปี ที่บ้านเกิดภัยแล้งหนัก ซ้ำภายหลังยังเกิดภัยตึกแตกและโรคระบาดติดต่อกัน ทำให้บิดา มารดา และพี่ชายของเขาทยอยเสียชีวิตไปในเวลาเพียงครึ่งเดือน นอกจากกระท่อมเก่าๆ บ้านของจุหยวนจางก็ไม่มีสมบัติใดๆอีก จุหยวนจางจึงตัดสินใจบวชเป็นเณรที่วัดหวงเจี๋ยเพื่อดำรงชีพ แต่ภัยแล้งที่มีติดต่อกันอย่างยาวนาน ทำให้วัดนั้นประสบปัญหาขาดแคลนอย่างหนัก จนทางวัดต้องให้พระและเณรออกธุดงค์จาริกและบิณฑบาตในต่างถิ่น จุหยวนจางจึงต้องร่วมขบวนไปกับพระเณรที่ออกธุดงค์บิณฑบาตด้วย ในช่วงเวลาที่ออกธุดงค์นี้เอง ทำให้จุหยวนจางได้เห็นและสัมผัสถึงความทุกข์ยากของประชาชนจากการปกครองที่ทุจริตฉ้อฉลของราชวงศ์หยวน อีกทั้งยังได้เก็บความรู้ สะสมประสบการณ์จากการธุดงค์ไปตามที่ต่างๆหลายมณฑล จุหยวนจางใช้ชีวิตเป็นสามเณรภิกษาจารร่อนเร่เป็นเวลาประมาณ 3 ปีจึงได้ย้อนกลับไปวัดหวงเจี๋ยอีกครั้ง และได้บวชเป็นพระภิกษุ ทว่าในเวลานั้นเองจุหยวนจางก็มีความคิดที่อยากจะล้มล้างราชวงศ์หยวนเกิดขึ้นอยู่ในใจแล้ว

จุหยวนจางก้าวขึ้นเป็นผู้นำกองทัพ

ในปี ค.ศ.1351 หลิวฝูทงและหานซานลงเป็นผู้นำประชาชนชาวฮั่นก่อการปฏิวัติขึ้น กองกำลังชาวฮั่นใช้ผ้าแดงโพกหัว จึงได้สมญาว่า กองทัพโพกผ้าแดง ขบวนการปฏิวัติต่อต้านราชวงศ์หยวนได้แพร่ขยายอย่างรวดเร็ว จึงเกิดกองทัพปฏิวัติแตกแยกเป็นก๊กเป็นเหล่าขึ้นตามท้องที่ต่างๆ มีขุนศึกตั้งตนเป็นใหญ่กันหลายต่อหลายคน รวมถึงกัวจื่อซิงชาวเมืองดิงหยวนก็ได้ตั้งกองทัพของตนเองขึ้นที่เมืองฮาวโจว⁵

ในปีค.ศ.1352 จุหยวนจางเห็น โอกาสมาถึงจึงลาออกจากวัดหวงเจี๋ยด้วยความเด็ดเดี่ยวแน่วแน่ เดินทางไปสมัครเป็นทหารในกองทัพของกัวจื่อซิง ต่อมากองทัพผ้าแดงของหลิวฝูทงและหาน

⁴ เรื่องเดียวกัน, 34.

⁵ เรื่องเดียวกัน, 19.

ซานตงถูกทหารทางการบุกโจมตี หานซันตงถูกจับกุมตัวและสังหาร หลิวฝูทงจึงยก หานหลินเออร์ บุตรชายของหานซานตงขึ้นเป็นกษัตริย์แห่งราชวงศ์ซ่งในพระนาม “เสี่ยวหมิงหวัง”⁶ เพื่อจัดตั้ง อำนาจตัวแทนการปกครองของกองทัพโพกฟ้าแดงที่เกิดจากการปฏิวัติของชาวฮั่นขึ้น

นับตั้งแต่ได้เข้าร่วมในกองทัพของกัวจื่อซิง จูหยวนจางก็แสดงปรีชาสามารถให้ปรากฏว่า เขาไม่เพียงแต่เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญและกล้าหาญในการรบเท่านั้น แต่เขายังมีประสิทธิภาพในการทำงานเป็นเลิศอีกด้วย ด้วยความที่จูหยวนจางเป็นผู้มีการศึกษาเหนือกว่าพลทหารคนอื่นๆ เนื่องจาก เคยบวชเรียนและเดินธุดงค์หาความรู้และประสบการณ์มาเป็นเวลานานหลายปี ชั่วเวลาเพียงสอง เดือน กัวจื่อซิงก็เลื่อนตำแหน่งเขาเป็นทหารคนสนิท ทั้งยังยกบุตรธิดาบุญธรรมนามว่า หม่าซือ ให้ เป็นภรรยาของเขอีกด้วย ระหว่างอยู่ที่เมืองฮาวโจว กัวจื่อซิงและผู้นำคนอื่นๆหากระแวง แบ่ง พรรคแบ่งพวกกัน จูหยวนจางเห็นสถานการณ์ดังนั้น จึงคิดสร้างสมกองกำลังของตน เปิดทางใหม่ ให้แก่นาคต

ในปีค.ศ.1353 จูหยวนจางได้รับอนุญาตจากกัวจื่อซิงให้กลับไปรวบรวมไพร่พลที่บ้านเกิด ของตน ครั้งนั้นเพื่อนเก่าครั้งเยาว์วัยของจูหยวนจางอย่างสีต้าและเพื่อนพ้องจากหมู่บ้านข้างเคียง เช่น ฉางอวีซุนและเต็งหยู ต่างพากันมาสมัครเข้าร่วมด้วย ชั่วเวลาไม่นาน จูหยวนจางก็สามารถ รวบรวมไพร่พลได้มากถึง 700 กว่าคน เมื่อพาทหารกลับถึงเมืองฮาวโจว จูหยวนจางก็ได้เลื่อน ตำแหน่งเป็นนายทหาร จูหยวนจางคัดเลือกทหารฝีมือและสติปัญญาดีจากกองทหารส่วนตัวนี้ ได้ 24 คน มีสีต้า, ฉางอวีซุน และเต็งหยูรวมอยู่ด้วย ตั้งเป็นกองพลพิเศษน้อย จากนั้นก็เคลื่อนกองทัพมุ่งไปสู่เมืองต้งหย่วนที่นั่นมีกองกำลังปฏิวัติของซุมอยู่ประมาณ 3000 คน จูหยวนจางใช้อุบาย เจริหาว่านล้อมหัวหน้าน้ำซุนมุนที่นั่น กองกำลังสามพันคนจึงยอมสวามิภักดิ์ง่ายคายโดยไม่ต้องเสีย เลือดเสียเนื้อ ⁷

จูหยวนจางนำกองทัพมุ่งหน้าต่อไปบุกโจมตีทัพมองโกลที่ภูเขาเหิงยูนซานแตกพ่าย ทหาร มองโกลส่วนมากยอมสวามิภักดิ์ จูหยวนจางคัดเลือกทหารจีนฝีมือดีจากกองทหารมองโกลที่ยอม สวามิภักดิ์นี้ ได้กว่าสองหมื่นคน บรรจุให้ประจำในกองทัพของตน เขาจัดการปรับปรุงกองทัพให้

⁶ ฉาวร ลิกข โกลสล, แลหลังแดนมังกร เล่ม 7, (กรุงเทพฯ : นานมี, 2534), 13.

⁷ เล่าชวนหัว, จูหยวนจาง จากสามัญชนสู่จักรพรรดิ, (กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย, 2554), 42.

เป็นระบบ เน้นในเรื่องระเบียบวินัยทหาร นอกจากนี้จุฬหวนจางยังรับตัวบัณฑิตจำนวนหนึ่งมาช่วย
ออกความคิดให้เขาด้วย เฝิงกั๋วย่งและเฝิงกั๋วเซิง สองพี่น้องชาวเมืองตั้งหย่วน ได้พาพรรคพวก
เดินทางมาสวามิภักดิ์กับจุฬหวนจาง เฝิงกั๋วย่งได้ให้ข้อเสนอแนะแก่จุฬหวนจางว่า“จินหลิง(ปัจจุบัน
คือเมืองนานกิง มณฑลเจียงซู)เป็นเมืองหลวงของหลายราชวงศ์ในอดีต นับเป็นชัยภูมิที่มี
ความสำคัญมาก หากใครยึดครองที่นั่นได้ ภายหลังก็จะสามารถขยายอำนาจไปยังบริเวณอื่นๆ
โดยรอบ ยึดครองใจประชาชนและได้ปกครองแผ่นดินในที่สุด”⁸ จุฬหวนจางได้ยินเช่นนั้นก็เห็นด้วย
ในตอนนั้นเขายังเป็นเพียงนายทหารเล็กๆที่ทำงานรับใช้ผู้อื่นแต่ก็มีความคิดจะยึดครองจินหลิง
ปกครองแผ่นดินอยู่ในใจแล้ว

จากนั้นยกทัพบุกไปทางเมืองสีโจวทางด้านใต้ ระหว่างทางที่บุกไปเมืองสีโจว มีบัณฑิต
บ้านตั้งหย่วนผู้หนึ่งนามว่าหลี่सानฉางมาขอพบจุฬหวนจาง จุฬหวนจางขอคำแนะนำ หลี่सानฉาง
กล่าวว่า “จงเอาอย่างฮั่นเกาจู่ หลิวปัง คือ ใจกว้าง อ่อนโยน รู้จักเลือกใช้คน ไม่ฆ่าคนอย่างไรเหตุผล
เช่นนี้แล้วจะสามารถยึดครองแผ่นดินได้ไม่ยาก”⁹ จุฬหวนจางเห็นหลี่सानฉางเปี่ยมปัญญาจึงเชิญ
ชวนให้อยู่เป็นที่ปรึกษาตน จุฬหวนจางตีเมืองสีโจวได้อย่างรวดเร็ว กัวจื่อซิงก็เดินทางจากเมืองหาว
โจวมาสมทบที่นี่ ต่อมาจุฬหวนจางก็ตีได้เมืองเหอโจว(ปัจจุบันคืออำเภอเหอ มณฑลอันฮุย)
กัวจื่อซิงจึงแต่งตั้งให้เขาเป็นผู้บัญชาการทหารทั้งหมดในเมืองเหอโจว

ในปีค.ศ.1355 กัวจื่อซิงล้มป่วยเสียชีวิต กัวเทียนชู่บุตรชายของกัวจื่อซิงจึงได้สืบตำแหน่ง
เป็นแม่ทัพใหญ่ จุฬหวนจางเป็นรองแม่ทัพ ภายหลังกัวเทียนชู่ถูกทหารมองโกลสังหารระหว่างการ
รบ จุฬหวนจางจึงได้ก้าวขึ้นเป็นแม่ทัพใหญ่ มีอำนาจบังคับบัญชากองกำลังทั้งหมดของกัวจื่อซิง
ต่อมากองทัพของหลิวผู้ทรงทางเหนือซึ่งยกทหารลินเออร์เป็นกษัตริย์ในพระนามเสี่ยวหมิงหวังนั้น
ได้ขอเจรจายับมือเป็นพันธมิตรกับจุฬหวนจาง เมื่อตกลงกันได้ก็ตั้งให้จุฬหวนจางเป็นผู้ปกครอง
มณฑลต่างๆแถบใต้แม่น้ำฉางเจียง¹⁰

⁸ ไอร์ริน เป, *เกร็ดประวัติศาสตร์จีน 5,000ปี (เล่ม4)*, (กรุงเทพฯ : ดวงกมลพับลิชชิ่ง, 2552), 35.

⁹ ถาวร ลิกขโกศล, *แลหลังแดนมังกร เล่ม 7*, (กรุงเทพฯ : นานมี, 2534), 17.

¹⁰ เต่าชวนหัว, *จุฬหวนจาง จากสามัญชนสู่จักรพรรดิ*, (กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย, 2554), 28.

กองทัพของจูหยวนจางบุกเข้ายึดเมืองไท่ผิง-จินหลิง

เมืองเหอโจวอยู่ริมแม่น้ำฉางเจียง มองข้ามไปฝั่งใต้คือเมืองไท่ผิง(ปัจจุบันคืออำเภอตั้งฉุ มณฑลอันฮุย)อันเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญ เนื่องจากเป็นเมืองหน้าด่านทางภาคใต้ของจักรวรรดิมองโกล และรายล้อมไปด้วยภูเขาและน้ำ เคยไปด้านตะวันออกเฉียงเหนือก็คือเมืองจินหลิง การจะล้อมล้างรัฐบาลมองโกลที่มาปกครองจีนนานเกือบทศวรรษลงได้ต้องยึดเมืองไท่ผิงให้ได้ก่อน จูหยวนจางจึงคิดจะบุกดินแดนเหล่านี้ แต่ขาดกองทัพเรือ เผอิญในเวลานั้นทัพเรือกองหนึ่งในทะเลสาบเฉาหูซึ่งต่อต้านมองโกลถูกโจมตีหนัก ขอความช่วยเหลือมา จูหยวนจางจึงคุมพลมาช่วยด้วยตนเอง แล้วเกลี้ยกล่อมให้หลักเรือเสี้ยนผู้นำทัพเรือเหล่านั้นให้ร่วมมือกัน ไปได้เมืองไท่ผิง คนเหล่านั้นยอมเข้าช่วย จึงตีทัพมองโกลที่ขวางอยู่แตกพ่าย นำเรือและไพร่พลไปประชุมกันที่เมืองเหอโจว พลม้าและพลเดินเท้าของจูหยวนจาง อาศัยเรือของกองทัพหลักเรือเสี้ยนข้ามแม่น้ำฉางเจียง พอเรือถึงฝั่งนายพลเสี้ยนจางอวี๋ซุนนำทหารขึ้นฝั่งบุกเข้ายึดค่ายของทหารมองโกลได้อย่างรวดเร็ว จากนั้นจูหยวนจางนำไพร่พลทั้งหมดเข้าตีเมืองไท่ผิง พอเข้าเมืองได้แล้วออกประกาศห้ามทหารรังแกและแย่งชิงทรัพย์สินของราษฎร ผู้ใดขัดขืนจะลงโทษสถานหนัก พอมีคนละเมียดคำสั่ง จูหยวนจางให้ประหารชีวิตทันที ทหารจึงตั้งอยู่ในวินัย ชาวเมืองไท่ผิงอยู่อย่างสงบสุข¹¹

ต่อมาจูหยวนจางใช้เวลาครึ่งปีกวาดล้างทหารมองโกลและขุนพลท้องถิ่นในดินแดนที่อยู่รายรอบไปจนจรดแดนเมืองจินหลิง ในปีค.ศ.1356 จูหยวนจางยกทัพพบทและทัพเรือเข้าตีเมืองจินหลิง ต่อสู้อยู่สามวันก็ตีทัพมองโกลซึ่งรักษาเมืองอยู่รอบนอกแตกได้เชลยศึก 36,000คน เพื่อผูกใจทหารใหม่ที่ยอมสวามิภักดิ์ จูหยวนจางคัดทหารฝีมือดีจากเชลยศึกเหล่านี้ 500คน ให้เป็นกองกำลังรักษาการณ์ยามราตรี ตนมีเพียงฝังกว๋อชงนำทหารคนสนิทอยู่เป็นองครักษ์เพียงคนเดียว วันรุ่งขึ้นเชลยศึกสามหมื่นกว่าคนทราบเรื่อง ต่างก็ยอมมอบกายถวายชีวิตให้จูหยวนจาง

เมื่อบุกเข้าตีเมืองจินหลิง ฝังกว๋อชงนำทหาร500คน บุกเป็นกองหน้า ทหารอื่นพากันติดตามไปอย่างรวดเร็ว ระหว่างการสู้รบเข้าศึกล้มตายลงจำนวนมาก คังม่าไฉแม่ทัพเรือมองโกลเห็นว่าจะหนีไม่ทันจึงพาไพร่พลทั้งหมดยอมสวามิภักดิ์ เมื่อยึดเมืองจินหลิงได้แล้ว จูหยวนจางเปลี่ยนชื่อเมืองนี้เป็น “อิงเทียนฝู” และตั้งกองบัญชาการใหญ่อยู่ที่นั่น ขณะนั้นจูหยวนจางมีไพร่พล 100,000คน

¹¹ ฉาววู ลิกขโกศล, แลหลังแดนมังกร เล่ม 7, (กรุงเทพฯ : นานมี, 2534), 19-21.

ปรากฏชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วสารทิศ เนื่องจากกองทัพมีวินัยดี ชาวเมืองจึงอยู่เป็นปกติสุข ประชาชนต่างเมืองซึ่งถูกทหารมองโกลกดขี่ขูดรีดทราบข่าวว่า ทหารจูหยวนจางไม่เบียดเบียนราษฎร ต่างก็ตั้งตารอกองทัพนี้มาปลดปล่อยพวกตน

กระทั่งปี ค.ศ.1357 จูหยวนจางจึงยึดจตุรทิศศาสตร์สำคัญรอบเมืองอู่เทียนฝูได้หมด ต่อมาวันหนึ่ง จูหยวนจางได้พบกับท่านผู้เฒ่าคนหนึ่งนามว่าจูเซิง และจูเซิงได้ให้หลักการสำคัญสามประการแก่จูหยวนจางว่า “ทำปรการให้มั่นคง สะสมเสบียงให้พร้อม และไม่ริบตั้งคนเป็นกษัตริย์”¹² ทักษะอันสูงส่งลึกซึ้งนี้ได้รับความชื่นชมจากจูหยวนจางมากและจูหยวนจางจึงยึดหลักการนี้มาปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ระหว่างที่ยกทัพมาถึงมณฑลเจ้อเจียง จูหยวนจางได้ยืนยันว่ามีราชบัณฑิตผู้หนึ่งที่เก่งและมีความสามารถมากนามว่าหลิวจี้ซึ่งเคยเป็นขุนนางเก่าของราชวงศ์หยวน จูหยวนจางจึงได้ไปเชิญหลิวจี้มาเข้าร่วมกองทัพ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาของตน ต่อมาเนื่องจากทหารเพิ่มมากขึ้นและไร่นาได้ผลไม่สมบูรณ์ติดต่อกันหลายปีจึงเกิดปัญหาเรื่องเสบียงอาหาร เพื่อไม่ให้ราษฎรต้องรับภาระหนัก จูหยวนจางจึงให้ทหารลงทำนาสะสมเสบียงเอง จูหยวนจางไม่เพียงเอาชนะใจประชาชน แต่ยังเห็นความสำคัญของการรับสมัครคนดีมีปัญญา เขาตั้งศาลาบัณฑิต ขึ้นเป็นแหล่งรับคนดีเหล่านี้ โดยเฉพาะ จึงได้คนเก่งเป็นอันมากมาช่วยงานสร้างบ้านแบ่งเมือง ยิ่งเวลาล่วงเลยไปจูหยวนจางก็ยิ่งเข้มแข็งจนกลายมาเป็นขุนศึกที่มีกำลังและฐานที่มั่นเข้มแข็งที่สุดในบรรดาขุนศึกที่ตั้งตนเป็นอิสระด้วยกันทางใต้ของแม่น้ำฉางเจียง

จูหยวนจางปราบทัพศึกเงินอิวเหลียง – จางชื่อเจิง

แม้จูหยวนจางจะได้เมืองอู่เทียนฝูเป็นศูนย์กลางฐานที่มั่น แต่ยังมีศัตรูอยู่รอบด้านที่กล้าแข็งที่สุดได้แก่กลุ่ม เงินอิวเหลียง ซึ่งอยู่ทางลุ่มแม่น้ำฉางเจียงตอนบน และกลุ่มของจางชื่อเจิงทางลุ่มแม่น้ำฉางเจียงตอนล่าง จูหยวนจางต้องรับมือกับเงินอิวเหลียงเป็นศึกหนักครั้งแรก

- เงินอิวเหลียง

ในบรรดาขุนศึกที่ตั้งตนเป็นอิสระด้วยกันทางใต้ของแม่น้ำฉางเจียง กองทัพของเงินอิวเหลียงนั้นถือว่าเป็นทัพที่มีความแข็งแกร่งมากเนื่องด้วยกำลังพลที่มีอยู่จำนวนมาก

¹²เล่าซวนหัว, จูหยวนจาง จากสามัญชนผู้จักรพรรดิ, (กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย, 2554), 75.

เดิมที่เงินอู่เหล็กเกิดในครอบครัวชาวประมง ได้เข้าร่วมกองทัพกลุ่มสี่ไชวสุย ในปี .ศ.1351 สี่ไชวสุยตั้งตนเป็นกษัตริย์ เงินอู่เหล็กได้เป็นแม่ทัพ ต่อมาอาศัยอิทธิพลจึงได้ควบคุมตำแหน่งอัครมหาเสนาบดีด้วย ในปี.ศ.1360 เงินอู่เหล็กบังคับให้สี่ไชวสุยบุกตะวันออกเพื่อปราบจูหยวนจาง ยึดได้เมืองไท่ผิง แล้วรุกเข้าประชิดเมืองอิ่งเทียนฝู เงินอู่เหล็กคิดว่าจะยึดเมืองนี้ได้ จึงจับสี่ไชวสุยฆ่าแล้วตั้งตัวเป็นกษัตริย์ใช้ชื่อราชวงศ์ว่าฮั่น การฆ่าสี่ไชวสุย ทำให้แม่ทัพนายกองจำนวนมาก เลื่อมศรัทธา จูหยวนจางอ่านจุดอ่อนข้อนี้ออกจึงตัดสินใจรบแตกหักกับเงินอู่เหล็ก โดยยกทัพไปตีเมืองอันซิ่งเมื่อค.ศ.1361 เงินอู่เหล็กรักษาเมืองอย่างมั่นคง จูหยวนจางจึงหันไปใช้แผนของหลิวจีที่ปรึกษาคนสนิท โดยยกไปตีเมืองเจียงโจวซึ่งเป็นฐานที่มั่นเดิมของ เงินอู่เหล็ก ในไม่ช้าก็ได้ เงินอู่เหล็กเห็นว่ายากที่จะรักษาเมืองอันซิ่งต่อไปได้ จึงทิ้งเมืองหนีไปตั้งมั่นที่เมืองหวู่ซางจูหยวนจางจึงได้เมืองอันซิ่ง

ในปี.ศ.1363 จางซื่อเจิงล้อมเมืองอันเฟิงฐานที่มั่นของหลิวฟูทงไว้ จูหยวนจางยกทัพไปช่วย แต่เมืองอันเฟิงแตกก่อน หลิวฟูทงถูกฆ่าตาย จูหยวนจางตีทัพจางซื่อเจิงแตก ช่วยกษัตริย์เสี่ยวหมิงหวังไว้ได้ แล้วส่งไปอยู่เมืองสี่โจว เงิน อู่เหล็กฉวยโอกาสที่จูหยวนจางไปช่วยกษัตริย์เสี่ยวหมิงหวัง เข้าตีเมืองหงโตว แต่จูเหวินเจิงหลานของจูหยวนจางป้องกันเมืองอย่างเข้มแข็ง เงิน อู่เหล็กล้อมอยู่สามเดือน จูหยวนจางยกทัพเรือพล 200,000คน ไปช่วยแก้ไขเมืองหงโตว เงิน อู่เหล็กยกราบข่าวก็ถอนทัพที่ล้อมหงโตวมาสกัด และแล้วกองทัพเรือของทั้งสองฝ่ายก็พบกันที่ลำน้ำของทะเลสาบโผหยาง ฝ่ายเงินอู่เหล็กมีกำลังพลมากกว่าจูหยวนจางสองเท่าพร้อมเรือรบน้อยใหญ่นับร้อยพันลำจอดติดต่อกันยาวหลายสิบลี้ จูหยวนจางเห็นเรือข้าศึกลำใหญ่จอดติดกันเป็นพิคเช่นนั้น จึงสั่งให้ใช้ปืนไฟ ธนูไฟระดมยิง ทั้งยังให้หน่วยกล้าตายเอาเชื้อเพลิงและดินปืนใส่เรือเล็ก อาศัยแรงลมส่งไฟพุ่งเข้าหาเรือศัตรู เรือฝ่ายเงินลำใหญ่เคลื่อนไหวไม่คล่องตัวจึงถูกไฟลามไหม้เสียหายหนัก จูหยวนจางบัญชาการรบต่อไปอย่างกล้าหาญและไม่หวาดหวั่น ทหารทั้งปวงจึงมีกำลังใจฮึกหาญ สู้ศึกได้ถึงหนึ่งต่อสิบ หลังจากสู้กันอยู่นานนับเดือนทัพเงิน อู่เหล็กก็แตกพ่าย และเงิน อู่เหล็กก็ถูกธนูยิงเสียชีวิตในที่สุด จูหยวนจางยกทัพเข้าเมืองหวู่ซาง เงินหลี่บุตรชายของเงินอู่เหล็กจึงนำไปไพร่พลทั้งหมดออกมาสวามิภักดิ์ต่อจูหยวนจาง¹³

¹³ อวาร สิกขโกศล, แลหลังแดนมังกร เล่ม 7, (กรุงเทพฯ : นานมี, 2534), 27-32.

- จางซือเจิง

หลังจากปราบทัพศึกเงินอู๋เหลียงสำเร็จแล้ว เป้าหมายการกวาดล้างครั้งต่อไปของจูหยวนจาง คือขุนศึกผู้สามารถอีกคนหนึ่งนั่นคือจางซือเจิง เดิมทีคนผู้นี้เป็นชาวเมืองไท่โจว ประกอบอาชีพค้าเกลือ เมื่อค.ศ.1353ได้นำพวกพ่อค้าเกลือเป็นกบฏต่อราชวงศ์หยวน ปีต่อมาที่ตั้งตัวเป็นกษัตริย์เจิงหวังแห่งแคว้นต้าโจว เมื่อจูหยวนจางยึดเมืองจินหลิงได้ ทั้งสองฝ่ายก็มีอาณาเขตติดต่อกัน จึงมีเรื่องกระทบกระทั่งกันอยู่เสมอ ในปีค.ศ.1365จูหยวนจางบุกตีแดนหวยยินของจางซือเจิง พอปีต่อมาก็ยึดได้เมืองทงโจว ซึ่งฮว่าไท่โจว หวยอัน ชูโจว อันเฟิง หาวโจว และเมืองอื่นๆอีก ขับไล่อิทธิพลของจางซือเจิงไปพ้นจากดินแดนฝั่งเหนือแม่น้ำฉางเจียง ในปีค.ศ.1366จูหยวนจางออกประกาศเรื่องการปราบจางซือเจิง กล่าวโทษศัตรูผู้นี้แปดประการและแถลงเจตจำนงในการทำศึกของตนว่า “เพื่อกู้ขอบเขตแดนและช่วยเหลือประชามนตรี” ในปีเดียวกันนั้นจูหยวนจางส่งกำลังทหารไปปรับตัวกษัตริย์เสี่ยวหมิงหวังจากเมืองสีโจวให้มาประทับที่เมืองอิ่งเทียนฝู เพื่อเป็นการแสดงให้ชาวฮั่นทั้งหลายเชื่อถือในความชอบธรรม โดยการรับตัวกษัตริย์เสี่ยวหมิงหวังมาประทับอยู่ที่เมืองอิ่งเทียนฝูในฐานะกษัตริย์ราชวงศ์ซ่ง โดยที่จูหยวนจางจะไม่รับตั้งตนเป็นใหญ่ ตามหลักการที่จูเซิงได้ให้ไว้ แต่ระหว่างทางนั้นเรือเกิดพลิกคว่ำ กษัตริย์เสี่ยวหมิงหวังสิ้นพระชนม์

ในปีค.ศ.1366 จูหยวนจางยกทัพไปปราบจางซือเจิงเป็นครั้งที่สอง ทหารรักษาแนวตะวันตกของจางซือเจิงยอมแพ้ เมืองฝิงเจียง(ซูโจวในปัจจุบัน) เมืองหลวงของจางซือเจิงจึงหมดปราการป้องกัน ต่อมาจูหยวนจางยกเข้าตีเมืองฝิงเจียงโดยสร้างกำแพงล้อมเมืองนี้ไว้อย่างแน่นหนา แล้วสร้างหอคอยสามชั้นสูงกว่ากำแพงเมือง ตั้งปืนใหญ่ธนูเพลิง ระดมเข้ายิงไปในเมืองทั้งกลางวันและกลางคืน ทหารที่รักษาเมืองอยู่ถูกโจมตีรุนแรงเช่นนั้นก็ขวัญเสีย ปกตีจางซือเจิงไม่ค่อยเข้มงวดกับทหารตน ต่างก็เอาแต่หาความสำราญ การรบย่อหย่อน จางซือเจิงพยายามตีฝ่าวออกจากเมืองหลายครั้งแต่ไม่สำเร็จ ในไม่ช้าจูหยวนจางก็ตีเมืองฝิงเจียงแตก จางซือเจิงใช้ยุทธวิธีตั้งรับในตรอกซอกซอย แต่ทหารขวัญเสียไม่คิดสู้การรบจึงไม่ได้ผล จางซือเจิงพยายามฆ่าตัวตายแต่ไม่สำเร็จ ในที่สุดถูกจับได้ จูหยวนจางสั่งให้ทหารรุมตีจางซือเจิงจนเสียชีวิต¹⁴ ภายหลังจากที่ปราบทัพขุนศึกที่แข็งแกร่งลงแล้ว ทัวทั้งดินแดนใต้ก็เป็นเอกภาพและอยู่ในอำนาจของจูหยวนจางทั้งหมด

¹⁴ เรื่องเดียวกัน, 33-38

การขึ้นสู่อำนาจของจักรพรรดิหมิงไท่จู

อุบายจนางก้าวขึ้นสู่การเป็นจักรพรรดิองค์แรกแห่งราชวงศ์หมิง

ในปีค.ศ.1368 เดือน 1 อุบายจนางทำพิธีบูชาฟ้าดินที่ซานเมืองอิงเทียนผู้ด้านใต้ และปราบดาภิเษกตนเองขึ้นเป็นปฐมจักรพรรดิแห่งราชวงศ์หมิงพระนามว่าหมิงไท่จู ไซ้ศักราชประจำพระองค์ว่าหงอู่ ประกาศยกเมืองอิงเทียนผู้เป็นเมืองหลวง พร้อมทั้งเปลี่ยนชื่อเมืองอิงเทียนผู้เป็น “นานกิง”¹⁵ ทั้งนี้การสถาปนาราชวงศ์หมิงนั้น เพื่อต้องการรวบรวมชาวจีนให้เป็นหนึ่งเดียวในการที่จะทำสงครามกอบกู้แผ่นดินจากชาวมองโกลขั้นสุดท้าย

การยกทัพใหญ่บุกนครต้าตู ล้มล้างราชวงศ์หยวน

หลังจากสถาปนาราชวงศ์หมิงแล้ว จักรพรรดิหมิงไท่จูทรงวางแผนทำสงครามด้วยความสุขุมรอบคอบ หลังจากยึดภาคใต้ไว้ได้ทั้งหมด แทนที่จะยกทัพขึ้นเหนือเพื่อทำศึกกับรัฐบาลมองโกลด้วยตนเองเพื่อประกาศศักดาแห่งความเก่งกล้า พระองค์กลับส่งสี่ต้าทหารเอกเป็นแม่ทัพใหญ่ โดยมี ฉางอวี๋ซุนเป็นรองแม่ทัพยกทัพขึ้นเหนือ ไปสายหนึ่งเพื่อบุกเมืองหลวงต้าตูของมองโกลและให้ตั้งหุยเป็นแม่ทัพใหญ่ยกไปทางตะวันตกอีกสายหนึ่งแล้วค่อยเดินวกกลับมาสมทบกำลัง เพื่อดึงความสนใจของกองทัพมองโกลให้ต้องแยกกระจายออกทำศึก ส่วนตัวพระองค์เองคุมทัพหลวงตั้งมั่นอยู่ที่เมืองนานกิง คอยรอดูสถานการณ์ต่างๆอย่างรอบคอบ ขุนศึกสี่ต้ายกทัพตลุยขึ้นเหนือใช้เวลาเพียง 3 เดือนก็บุกมณฑลซานตงราบเรียบเป็นน้ำกลอง ค .ศ.1368 เดือน 7 ขุนพลสี่ต้า นำกำลังรุกประชิดเมืองหลวงต้าตูของมองโกล จักรพรรดิหมิงไท่จูรับนำทัพหลวงกรีธาขึ้นมาสมทบ ทำให้พวกมองโกลไม่อาจกลับตัวได้ทันจากแผนล่อเสื่อออกจากถ้ำ กองทัพของจักรพรรดิหมิงไท่จูจึงบุกเข้ายึดเมืองหลวงต้าตูได้อย่างง่ายดายเพราะทัพใหญ่ของพวกมองโกลติดพันกับการทำศึกอยู่ทุกภาค ¹⁶ จักรพรรดิซุ่นตี้เห็นเหลือกำลังที่จะรับมือจึงพาญาติพระวงศ์พร้อมทั้งชาวมองโกลทั้งหลายหนีกลับไปยังเมืองคาราโครัมเมืองหลวงเก่าของพวกเขา สิ้นสุดการปกครองของราชวงศ์หยวนที่ยาวนานเกือบทศวรรษ

¹⁵ ทวีป วรดิถ, ประวัติศาสตร์จีน, (กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ, 2538), 419.

¹⁶ เล่าซวนหัว, อุบายจนาง จากสามัญชนสู่จักรพรรดิ, (กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย, 2554), 130-134.

แผ่นดินจีนกลับคืนสู่ชาวฮั่นอีกครั้ง หลังจากนั้นจักรพรรดิหมิงไท่จูทรงเปลี่ยนชื่อนครต้าตูเป็น “เป่ย์ผิง” พร้อมทั้งแต่งตั้งให้เป็นเมืองหลวงที่ 2 รองจากเมืองนานจิง¹⁷

การดำเนินการปกครองบ้านเมืองของปฐมจักรพรรดิแห่งราชวงศ์หมิง

การปรับปรุงระบบราชการ

ด้วยอุทากรณีจากประวัติศาสตร์ตั้งแต่สมัยราชวงศ์ถังถึงราชวงศ์ซ่งที่อัครเสนาบดีมีอำนาจเต็มที่และขั้นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการใช้อำนาจทหารแบ่งแยกดินแดน พระเจ้าหมิงไท่จูจึงดำริว่า การจะรักษาบัลลังก์ไว้ให้สืบทอดอยู่ในสกุลวงศ์หนึ่งได้จำเป็นต้องรวบอำนาจไว้ที่จักรพรรดิ ซึ่งเดิมในช่วงต้นราชวงศ์หมิงจะมีตำแหน่งอัครเสนาบดีฝ่ายซ้ายและฝ่ายขวาปรากฏอยู่แต่ต่อมาเมื่อหูเหวยยงอัครเสนาบดีฝ่ายซ้ายลอบวางแผนก่อกบฏ¹⁸ ด้วยเหตุนี้พระองค์จึงยกเลิกระบบอัครเสนาบดี แล้วแบ่งอำนาจการปกครองออกเป็น 6 กระทรวงได้แก่กระทรวงการปกครอง การคลัง พิธีการ กลาโหม ยุติธรรม และโยธาธิการ และให้เสนาบดีทั้ง 6 ขึ้นตรงต่อจักรพรรดิ อำนาจการโยกย้ายกองกำลังทหารอยู่ที่กระทรวงกลาโหม ซึ่งรับบัญชาโดยตรงจากจักรพรรดิ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือจักรพรรดิเป็นผู้กุมอำนาจทหารทั่วประเทศ และยังมีการจัดตั้งหน่วยงานสำคัญที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบขึ้น ได้แก่สำนักงานตรวจการและกองราชองครักษ์พิเศษ เพื่อให้เป็นหน่วยงานพิเศษในการตรวจสอบขุนนางในราชสำนักและราษฎรทั่วราชอาณาจักร จากนั้นยังทรงแต่งตั้งพระโอรสทั้งหลายให้ออกไปเป็นเจ้ารัฐประจำอยู่ในหัวเมืองต่างๆ โดยมีเป้าหมายในด้านหนึ่งเพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งและศักยภาพในการป้องกันชาวมองโกลจากทางเหนือ ขณะที่อีกด้านหนึ่งก็เป็นมาตรการป้องกันการร่วมมือระหว่างเหล่าองค์ชายกับขุนนางกังฉินในราชสำนักเพื่อชิงราชบัลลังก์ อีกทั้งทรงตรามาตรการเสริมเพื่อป้องกันการใช้อำนาจบาตรใหญ่จนเกินควบคุมของบรรดาเชื้อพระวงศ์ ด้วยการบัญญัติไว้ว่า สำหรับจักรพรรดิในอนาคตหากมีความจำเป็น ให้สามารถถอด

¹⁷ วีระชัย โขกมุคดา, ประวัติศาสตร์จีน 3000 ปี ได้แก่องค์จักรพรรดิ, (กรุงเทพฯ : ยิปซี, 2553,) 192.

¹⁸ มอนเทจ คัลเซอร์, ประวัติศาสตร์จีน ยุคก่อนประวัติศาสตร์ถึงราชวงศ์ซ่ง, (กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ, 2551), 228-229.

ถอนเจ้ารัฐหัวเมืองเหล่านี้ได้¹⁹ การดำเนินมาตรการต่างๆดังกล่าว นับได้ว่าปฐมจักรพรรดิราชวงศ์หมิงได้ทรงสร้างระบบรวมอำนาจแบบเบ็ดเสร็จขึ้นเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์จีน โดยเฉพาะการยกเลิกตำแหน่งเสนาบดี อันถือเป็นความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในระบบสังคมการปกครองจีน

การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม

ด้วยความที่จักรพรรดิหมิงไท่จูมีกำเนิดในครอบครัวชาวนา พระองค์จึงมีความเข้าใจเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของชาวนาเป็นอย่างดี หลังจากขึ้นครองราชย์ พระองค์ทรงให้ความสำคัญกับการเกษตร ทรงมีพระบรมราชโองการให้ชาวนาที่พลัดถิ่นระหว่างศึกสงครามกลับบ้านเกิดทำการเกษตร สนับสนุนให้พวกเขาได้บุกเบิกที่รกร้างและทำการเพาะปลูก โดยพระราชกฤษฎีกาให้ปลูกพืชเศรษฐกิจจำพวก ฝ้าย หม่อน ป่านและปอ และยังคงเว้นการเก็บภาษีนาน 3 ปี และพระองค์ยังทรงฟื้นฟูฐานะอิสระของช่างหัตถกรรมให้ขยายตัวออกไป ทำให้ราษฎรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยลำดับ และพระองค์ทรงปกครองบ้านเมืองด้วยความประหยัดมัธยัสถ์ ผ่อนปรน แก่ประชากรส่วนใหญ่ ทั้งยังกำชับขุนนางท้องถิ่นให้ทำงานด้วยความซื่อสัตย์ ปฏิบัติตามกฎหมาย และห้ามไม่ให้รับสินบน ขูดรีดประชาชนโดยเด็ดขาด ทั้งหมดที่กล่าวมานี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างต่อเนื่อง²⁰

¹⁹ ทวีป วรดิกล, ประวัติศาสตร์จีน, (กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ, 2538), 419.

²⁰ เรื่องเดียวกัน, 430.

ผลการวิจัย

จากเนื้อหาที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าจูหยวนจางเป็นเพียงสามัญชนธรรมดา แต่พื้นฝึอุปสรรคต่างๆจนสามารถปราบดาภิเษกตนเองขึ้นเป็นปฐมจักรพรรดิราชวงศ์หมิง และกองทัพแผ่นดินจีนคืนจากพวกมองโกลได้สำเร็จ ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าจูหยวนจางเป็นผู้ที่มีความฉลาด หลักแหลมและมีความเป็นผู้นำตั้งแต่วัยเยาว์ เมื่อเข้าสู่กองทัพก็สามารถแสดงปรีชาสามารถให้เป็นที่ประจักษ์จนสามารถขึ้นเป็นผู้นำกองทัพ นอกจากนี้จูหยวนจางในขณะที่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้นำกองทัพนั้นยังมีความสามารถในการบริหารกองทัพได้เป็นอย่างดี ทั้งยังสามารถปกครองคนและใช้คนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการมีกลยุทธ์ในการทำสงครามได้อย่างแยบยล ส่งผลให้จูหยวนจางสามารถสถาปนาราชวงศ์หมิงและนำทัพกองทัพแผ่นดินจีนจากราชวงศ์หยวนได้สำเร็จ

หลังจากที่จักรพรรดิหมิงไท่จูขึ้นครองราชย์ พระองค์ทรงเล็งเห็นถึงข้อผิดพลาดของระบบราชการในอดีตที่ให้นางมีอำนาจมากเกินไป เป็นสาเหตุให้แผ่นดินจีนขาดเสถียรภาพความมั่นคง ซึ่งนำมาสู่ความแตกแยกและการล่มสลายของราชวงศ์จินในอดีต พระองค์จึงปรับปรุงแก้ไขระบบราชการโดยการเข้ากุมอำนาจด้านการปกครอง การทหาร ตลอดจนทั้งด้านการคลัง การศาสนาและวัฒนธรรมโดยตรงด้วยพระองค์เอง เป็นระบบการรวมอำนาจเบ็ดเสร็จเข้าสู่ศูนย์กลางอย่างสมบูรณ์เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์จีน ทำให้แผ่นดินจีนมีเสถียรภาพและสามารถรักษาอำนาจจากพวกมองโกล อีกทั้งยังเป็น การวางรากฐานการปกครองให้แก่ราชวงศ์หมิงซึ่งปกครองจีนได้อย่างยาวนานถึง 276 ปี

สรุป

จากการศึกษาประวัติศาสตร์จีนในช่วงปลายสมัยราชวงศ์หยวน ทำให้ทราบถึงสาเหตุการล่มสลายของราชวงศ์หยวนที่มีสาเหตุสำคัญมาจากการก่อการปฏิวัติของชาวฮั่น ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นของการก้าวขึ้นสู่ความเป็นผู้นำของจูหยวนจาง แต่เพราะเหตุใดจูหยวนจางจึงสามารถฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆจนสามารถปราบดาภิเษกตนเองขึ้นเป็นปฐมจักรพรรดิแห่งราชวงศ์หมิงและนำทัพกอบกู้แผ่นดินจีนคืนจากการปกครองของราชวงศ์หยวนได้สำเร็จ คังนั้นผู้ศึกษาจึงได้ทำการศึกษาสาเหตุและปัจจัยที่ทำให้จูหยวนจางสามารถสถาปนาราชวงศ์หมิงและกอบกู้แผ่นดินจีนจากราชวงศ์หยวนได้สำเร็จ ทั้งยังรักษาอำนาจจากพวกมองโกลและวางรากฐานการปกครองให้แก่ราชวงศ์หมิงซึ่งปกครองจีนได้อย่างยาวนาน โดยมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

ขณะที่ชาวฮั่นได้รับความลำบากยากแค้นอย่างถึงที่สุดจากการปกครองอย่างกดขี่ของราชวงศ์หยวน หลิวฝูทงและหานชานถิงจึงเป็นผู้นำประชาชนชาวฮั่นก่อการปฏิวัติขึ้น ได้กีดก้องกำลังปฏิวัติเกิดขึ้นตามท้องที่ต่างๆ จูหยวนจางได้เข้าร่วมกับกองทัพของกัวจื่อซิง ด้วยความสามารถและสติปัญญาของทำให้จูหยวนจางได้ก้าวขึ้นมาเป็นแม่ทัพใหญ่ มีอำนาจบังคับบัญชาเหนือกองกำลังทั้งหมดของกัวจื่อซิง จากนั้นจูหยวนจางได้สะสมกำลังรบให้แข็งแกร่งขึ้นเรื่อยๆ โดยการรวบรวมทหารที่มีฝีมือและความสามารถทั้งหลายมาเข้าร่วมกองทัพ ดังเช่น สีต้า ฉางอวี่ซุน เต็งอวี่ ซึ่งบุคคลเหล่านี้ล้วนแต่เป็นกำลังสำคัญของจูหยวนจางในการล้มล้างราชวงศ์หยวนทั้งสิ้น

ต่อมาจูหยวนจางนำทัพบุกเข้ายึดเมืองเมืองไท่ผิงอันเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญ และเป็นเมืองหน้าด่านทางภาคใต้ของจักรวรรดิมองโกล เนื่องจากการจะล้มล้างรัฐบาลมองโกลได้ต้องยึดเมืองไท่ผิงให้ได้ก่อน เมื่อยึดเมืองไท่ผิงได้แล้วกองกำลังของจูหยวนจางก็ยิ่งเพิ่มพูนมากขึ้น หลังจากนั้นจูหยวนจางจึงได้นำกองทัพบุกเข้ายึดเมืองจินหลิงและเปลี่ยนชื่อเป็นเมืองอิงเทียนใช้เป็นฐานที่ตั้งและขยายอำนาจการปกครอง ในขณะที่เดียวกันจูหยวนจางได้ยึดหลักการสำคัญสามประการของจูเชิงที่ว่า “ทำปรกาการให้มั่นคง สะสมเสบียงให้พร้อม และไม่ริบตั้งตนเป็นกษัตริย์” นำมาปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ไม่เพียงสามารถเอาชนะใจประชาชนได้ แต่ยังรวบรวมคนดีมีฝีมือจากที่ต่างๆมาช่วยงานสร้างบ้านแบ่งเมืองด้วย ยิ่งเวลาล่วงเลยไปจูหยวนจางก็ยิ่งเข้มแข็งจนกลายมาเป็นขุนศึกที่มีกำลังและฐานที่มั่นเข้มแข็งที่สุดในบรรดาขุนศึกที่ตั้งตนเป็นอิสระด้วยกันทางใต้ของแม่น้ำฉางเจียง

จนในที่สุดจุฬานางก็ยกทัพไปปราบทัพขุนศึกที่มีความแข็งแกร่งอย่างเงินอ้วเหล็กและนางซื่อ
เถิงได้สำเร็จ

เมื่อทั่วทั้งแดนได้มีความเป็นเอกภาพและอยู่ใต้อำนาจของจุฬานางทั้งหมด จุฬานาง
ปราบดาภิเษกตนเองเป็นปฐมจักรพรรดิแห่งราชวงศ์หึงพระนามว่าหึงไท่จู่ หลังจากนั้น
จักรพรรดิหึงไท่จู่ทรงวางแผนในการทำสงครามกอบกู้แผ่นดินจีนจากราชวงศ์หยวนชั้นสุดท้าย
อย่างรอบคอบ โดยได้ส่งลีต้าทหารเอกเป็นแม่ทัพใหญ่ และนางอวี๋ซุนเป็นรองแม่ทัพยกทัพขึ้น
เหนือเพื่อบุกเมืองหลวงต้าตูของมองโกลและมอบให้เต็งหยูเป็นแม่ทัพใหญ่นำทัพล่องใต้ฮ่อมไป
ทางตะวันตก เพื่อดึงความสนใจของกองทัพมองโกลให้ต้องแยกกระจายออกทำศึก และเมื่อทัพของ
ลีต้าบุกเข้าประชิดเมืองหลวงต้าตูของมองโกลทำให้พวกมองโกลไม่อาจกลับตัวได้ทัน ดังนั้น
กองทัพของจักรพรรดิหึงไท่จู่จึงบุกเข้ายึดเมืองหลวงต้าตูได้อย่างง่ายดาย จักรพรรดิซุนตี้เห็นเหลือ
กำลังที่จะรับมือจึงพาญาติพระวงศ์พร้อมทั้งชาวมองโกลทั้งหลายหนีกลับไปยังเมืองคาราโครัม
เมืองหลวงเก่าของพวกเขา สิ้นสุดการปกครองของราชวงศ์หยวนที่ยาวนานเกือบทศวรรษแผ่นดิน
จีนกลับคืนสู่ชาวฮั่นอีกครั้ง

หลังการขึ้นครองราชย์ จักรพรรดิหึงไท่จู่ทรงดำเนินการปฏิรูประบบการเมือง การทหาร
และด้านอื่นๆของระบบเก่าเป็นแบบครบวงจร เป็นระบบการรวมอำนาจเบ็ดเสร็จเข้าสู่ศูนย์กลาง
อย่างสมบูรณ์ ทำให้แผ่นดินจีนมีความมั่นคงเป็นปึกแผ่น และสามารถรักษาอำนาจจากพวกมองโกล
พระองค์ยังทรงดำเนินการฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสังคม ด้วยความประหยัด มัธยัสถ์ ผ่อนปรนแก่
ประชาชนส่วนใหญ่ ส่งผลให้สังคมมีเสถียรภาพ และเศรษฐกิจของประเทศได้รับการฟื้นฟูอย่าง
รวดเร็วและเจริญกว่าสมัยก่อนๆ

บรรณานุกรม

โจว จยาหรง. ประวัติศาสตร์จีน. แปลโดย วิไล ลิ้มถาวรานันต์, ศรีวิภาญจน์ กุลยานนท์

และเอกสัณฑ์ ชินอักษรพงศ์. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, 2547.

ถาวร สิกขโกศล. ผู้แปล. แลหลังแดนมังกร เล่ม 7. กรุงเทพฯ : นานมี, 2534.

ทวีป วรดิถก. ประวัติศาสตร์จีน. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ, 2538.

มอนเทจ คัลเชอร์. ประวัติศาสตร์จีน ยุคก่อนประวัติศาสตร์ถึงราชวงศ์ชิง. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ,
2551.

เล่าชวนหัว. อุทยานจากสามัญชนสู่จักรพรรดิ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย, 2554.

วีระชัย โชคมุกดา. ประวัติศาสตร์จีน 3000ปี ใต้เงาองค์จักรพรรดิ. กรุงเทพฯ : ยิปซี, 2553.

หวาง เฟิง. แลหลังประวัติศาสตร์จีน. เชียงใหม่ : เชียงใหม่โรงพิมพ์แสงศิลป์, 2547.

ไอริน เป. ผู้แปลและเรียบเรียง. เกร็ดประวัติศาสตร์จีน 5,000ปี(เล่ม4).

กรุงเทพฯ : ดวงกมลพับลิชชิ่ง, 2552.